

GENT NOVA

Periòdic Catalanista ↔ Portaveu del Centre Catalanista "Gent Nova"
Sortirà cada dissapte

ANY XIV

BADALONA 4 MAIG 1912

NÚM. 545

Redacció y Administració: Llac, 51, 53 y 55 y Sant Francesc, 58 y 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 cèntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 cèntims

Tots los treballs se publican baix la exclussiva responsabilitat de sos autors.—No's tornen els originals.

Vergonya eterna á aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materies religioses, polítiques y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA)

NOTES LOCALS

UNA PATRIÓTICA PROPOSICIÓ

En la sessió d'aquesta setmana's va donar compte de l'instancia del amic en P. Rodón Amigó, sollicitant el concurs del Ajuntament pera demanar en el proper Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura, que enguany tindrà lloc a Vilanova y Geltrú, que'l III Congrés que's celebrarà en 1913, sigui Badalona la població catalana que s'elegeixi pera celebrar-lo.

L'idea den Rodón es digna d'aplauso per lo patriòtica y també perque la celebració d'un Congrés cultural en nostra estimada ciutat, podria iniciar en ella una acció feconda pera la nostra cultura, ja que no hi ha cap dubte que l'ambient que ell crearia, donaria lloc a perfeccionar els actuals organismes instructius y educatius modernisantlos y perfeccionantlos, y també a crearne de nous, quan desgraciadament está ben demostrat que escassejen.

Tenim la convicció que poques poblacions d'importancia de Catalunya, fora de les capitals, se troven en millors condicions que Badalona pera la celebració d'un Congrés, perque la proximitat y facilitat de comunicació ab Barcelona faria que'ls congressistes tinguessin tota mena de comoditats pera assistirhi. Per lo tant, tenim l'esperansa que l'iniciativa del Delegat en nostra ciutat del C. E. del Congrés de Vilanova d'enguany será una realitat, si ho procura qui té medis y autoritat pera ferho, l'Excm. Ajuntament.

Esperem que l'Excm. Corporació Municipal estudiarà detingudament l'assumpte y compenetrada de la transcendencia d'aquets congressos, farà seva l'iniciativa den Rodón y en el Congrés de Vi-

lanova y Geltrú oferirà la nostra laboriosa ciutat pera que en ella s'hi celebri el de 1913.

Si aixis se fá, no hi ha dubte que rebrán l'aplaudiment de tot Badalona, que veurá ab goig que l'any vinent sigui aquesta ciutat la que's vegi honrada ab la celebració del III Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura.

DE LA DESTITUCIÓ ENCARA Y D'UN «ROMANSO» DRETISTA

Segurament ab el fi de desviar y dissimular les censures que contra l'Alcalde s'han dirigit, ab motíu d'haver buscat excuses pera destituir al Quefe del personal de Consums, quan tenia medis pera ferho dintre la Llei sense elles, l'orgue de la política del senyor Pujol va retreure fá dues setmanes unes dimissions del any 1909, les que segons manifestacions d'un regidor d'aquella fetxa varen esser obligades.

Els correligionaris del orgue dretista, que diuen que no volen soroll en rés y s'esgarriren quan hi han campanyes periodístiques estridentes, poden veure qui es de Badalona el que les promou que fins retreu, ab parcialitat ben manifesta, coses de tres anys endarrera.

En aixó el confrare de la «veritat» y de l'«ingenunitat» usa'l procediment dels que tenen culpa, y que es sempre cercar y acusar a un altre que'n sembla tenirne o sembla que se'l pugui fer passar per culpable. Y no es pas aixó lo que avui li interessa al públic sapiguer, car s'esbrina lo d'ara, y la destitució feta en 31 de Mars será injusta o no, segons siguin fundats els motius que l'han promoguda y no perque's suposi més o menys justicia en les dimissions forsores del 1909.

Fassi lo que vulgui y digui lo que li sembli el

confrare, que mentres no demostrí al públic que la destitució ha sigut per un motiu que tingui relació ab els serveis públics y que es justificat, lo que no ha fet encara, els ciutadans que no siguin cecs ni fanàtics d'homes «prestigis», no creurán ab la rectitut del Alcalde y an aixó tenia de dedicar les seves planes el confrare, orgue de la política del senyor Pujol.

El mateix orgue dretista explica en el seu darrer número, una suposada historia del procés de les dimissions del quefe y un cabo del Cos de Consums en 1909 y ho fá en forma tan indiscreta y ab molt poc comediment, que compromet als seus correligionaris senyors Ysamat, Soler Badia, Botey (L.), Cuixart y Planas, car an aquets senyors els suposa conformes ab les manifestacions que ell fá y per lo tant els acusa de complicitat en unes injustícies que suposa comeses per en Llorens Monés y l'Antoni Ribó contra aquells destituïts.

Sobres aquesta qüestió en Llorens Monés va publicar un comunicat en el número 493 de GENT NOVA, corresponent al dia 6 de Maig de 1911, y aquest comunicat no ha estat desmentit per cap dels individus que s'aludien y que son: en Martí Pujol, l'Ysamat, en Leopold Botey, en Soler Badia, en Planas, en Cuixart y en Duñó, lo que prova que era fidel reproducció de la veritat.

Els regidors que componien l'Ajuntament del 1905 al 1909, son els únics que poden verament conèixer l'història y procés de dites dimissions forsores, y al públic li consta per un document suscrit per un d'ells, en Llorens Monés, el que no ha sigut rectificat per cap dels referits ex-regidors.

Per lo tant, coneguts els procediments d'atacar del confrare dretista y la manera que explica coses d'ara, per mo ts ciutadans presenciades—per exemple les sessions—qui pot creure en les «histories» que'ns expliqui de coses que ell no ha presenciats? Y diem aixó perque no volem fer el poc favor de considerar a cap dels regidors de la nostra candidatura del 1905, inductors de la publicació d'un «romanso» en que ells queden ridicolitzats.

En el seu dia ells prejudicaren la qüestió y procedirien ab justícia quan lo que resultá fou fallo de tots.

Consti, doncs, que les manifestacions fetes per en Llorens Monés, queden en peu y que ningú pot desmentirles, mentres no siguin rectificades per la firma dels seus companys de Consistori en Maig de 1909.

EL SUCCESSOR DE «EL COMBATE»

El confrare, orgue de la coalició de les dretes, segueix ab la seva deria d'atacar nosaltres y als nostres dignes amics, que estimant la seva dignitat y independència, no varen fer el joc de la coalició de dretes en les passades eleccions municipals, negantse a col·laborar en l'obra que va donar com a resultat la confecció de la candidatura par-

tidista, que lluitá ab etiqueta de solidaritat. Com allavors y ab certa habilitat, ara volen escudar-se ab noms de distingits ciutadans pera procurar treure prestigi a distingits ex-regidors amics nostres, essent aixís que, com deiem l'altre dia, el prestigi dels nostres amics va íntimament lligat ab el dels ex-regidors y correligionaris del confrare, en tot lo que's refereix a l'administració municipal del 1906 al 1909.

Es tonta y ridícula la pretensió del orgue dretista, car basta recordar el paper que va jugar en les darreres eleccions pera que ningú'n fassi cas d'ell; en les dites eleccions pera confeccionar la candidatura's va prescindir en absolut del confrare dretista, perque'ls prohoms de les dretes tenien por que molts badalonins recordessin les injustes, estridents y incívils campanyes del confrare y s'allunyessin de les seves reunions electorals.

Y es que'l despreocupat confrare de les dretes no més serveix pera satisfer les baixes passions dels ambiciosos y despitats del seu partit y compleix ab tanta fe el seu desgraciat paper, que fins moltes vegades converteix els solts d'informació local en grosseres manifestacions de la seva venjança.

Quin cas pot ferse d'un paper aixís?

UN ARTICLE

Ha sigut objecte de molts comentaris, durant la setmana, un article que publicá l'orgue radical del prop-passat dissabte, en el que s'hi feien y concretaven uns càrrecs contra un empleat municipal que depent de l'Arcaldia.

Que sapiguem nosaltres, l'Arcaldia no ha obert cap informació pera esbrinar si son fundats els referits càrrecs.

COMENTARI

Segons totes les notícies el !Cu-cut! desapareix, el popular nano es suïcida; be mereix que li dediquem un comentari.

Pocs setmanaris han arribat a adquirir l'importància del !Cu-cut! qui fou en els seus bons temps una verdadera institució, el periòdic més llegit de Barcelona y Catalunya, el més agressiu, el més castigat per tota mena de denúncies y persecucions el qui va donar lloc en fi ab les seves estridències a la memorable data del 25 de Novembre, de la Lley de Jurisdiccions y com a conseqüència de ella a la Solidaritat.

Després del assalt de la Redacció per uns elements que oficialment s'ha dit que eren desconeguts, el !Cu-cut! va ésser suspès y al reapareixer continuà disfrutant de la mateixa popularitat d'abans fins que al dividir-se el catalanisme en dues branques, passá a ésser orgue de «La Lliga» y sucursal de La Veu per dent tot el sentit catalanista que havia assolit en altres temps. D'aleshores ençà havia decaigut molt, y tota la seva acometivitat la dedicava contra'l partit lliberal y els homes de la esquerra que havien sigut molts cops víctimes de les injustificades agressions del confrare.

Mes heus aquí que de la manera mes impensada, en ple període constructiu, una caricatura vulgar y carrinclona, que en altres ocasióus hauria passat sens cridar l'atenció de ningú, l'ha fet morir de la mala mort, sens ni tan sols tenir un noble gest de recollida, contra els seus atacants

Yo per la meua part protesto de la caricatura grollera del ! Cu-cut !, empró protesto encara més de la agressivitat d'aquest element de la colonia castellana que han callat com uns morts sempre que Catalunya ha sigut vexada y insultada y que ara es ceben d'una manera llastimosa en el caigut. Es impossible sense que'n pateixi la propia dignitat, admetre aquesta diferencia de criteri juridic entre'l mateix delict comés a Madrid ó a Barcelona, contra catalans ó contra castellans. Protesto de la baixesa dels catalans de diferents punts, que han anat seroilment a donar excuses com si tots els catalans fossim culpables de lo que fassi un de nosaltres; y deploro y trovo injustificat el rigor ab que s'ha procedit contra el pobre ! Cu-cut !, empresonant el seu director, y processantlo per l'enorme delict d'injuries a la Patria, delict que no savem veure per més prim que mirem. En tota aquesta qüestió hi ha quelcom depressiu pera la dignitat de Catalunya y dels seus fills, quelcom que ve a donar un mentís a certes polítiques d'atracció y a certes suposades estimacions fraternals. Oh, si; ens estimarán molt, mentres els catalans de Madrid vagin a protestar humilment per una ofensa real o suposada contra la Cort y no tinguin esma ni per piular cada vegada que la premsa y ls escriptors castellans insullen greument la nostra terra; ens estimarán molt mentres siguem bons minyons, humils, laboriosos y mansois, y fins el Centro Madrileño de Barcelona ab to olimpic y orgullós ens otorgará la seva protecció....

Completament distanciat del ! Cu-cut ! deplorem la seva caiguda poc airosa, víctima de les seves propies faltes y de la seva equivocada política.

Que la seva vida y la seva mort ens serveixi d'exemple!

JEPUS.

HI HA QUE ESSER ESTRIDENTS

Novament, en la quietut plazerosa dels carrers barcelonins, un crit estrident ha deixondit de la calma, en que pensaben trovarse els bons espanyolistes de la veïna ciutat. Quan menys era de esperar, s'han sentit per l'espai les notes d'«Els Segadors», que si bé es cert que no tenen molt de bèliques, hi ha que reconeixen que avui es l'únic cant que anima els esperits, d'un quan temps ensà quietosos, a lleysar-se a les estridencies que durant molt temps foren l'única arma de combat de les hosts catalanistes.

No es estrany. Degut a les moltes, per no dir masses, complacencies tingudes per part nostre d'un quan temps ensà, nostres enemics es congrien, cercantnos per tots indrets, disposant se a darnos la definitiva batalla. Al veurens atuits s'han cregut que la basarda havia fet presa en nostres cors, llevantnos l'escalf dels passats entusiasmes, y aixó ha estat un incitíu a llur escomesa. Més al retru-

nyir novament el *Bon cop de falç*, que en aquest cas ha estat un crit d'alerta haurán pogut convençers de que llurs plans eren castells de cartes.

Y es que aquesta vegada nostre crit de lluita te quelcom més subjectiu que mai. Es el clam irat del poble contra els desacerts de llurs directors. Es el clam del poble contra la passivitat dels que ho confien tot a l'evolució de la política espanyola. Es el clam del poble contra l'actuació funesta del actual govern, sostingut per uns per la coloraina ficticia més o menys lliberalasca que l'embolcalla, y pels altres perquè fá bona la llur actuació, que per vergonya nostra ha imperat y imperará, no hi ha que donarhi voltes, y a pesar de tots els pesars, en el nostre mon polític. Es el clam del jovent, tant temps inactiu, disposat a lleysar-se en creuada pels quatre indrets de Catalunya, portant am llur entusiasme la fe an els cors adults, minvada pels desacerts polítics dels darrers temps.

Y ya hem vist els resultats. La gent d'ordre, y amb ells els rojos, els que ja quasi estaven disposats a concedirnos la panacea de la *bien entendida*, s'han esgarriat y han sortit amateurs a sotjar-se en el baluart del patriotisme. El fantasma de separatisme ha passat novament per llur ulls, y fins que s'han convensut de que el tal fantasma no era més que un somni de la seva debil imaginació no han comensat a tranquilisarse. Però aixó no ha estat prou perquè amb forma de xisto groller ens enviessin d'allá dalt el darrer insult de la llarga serie dels que té rebuts Catalunya.

Per més que hi hagi qui vulgui disfresarho, som allá ont erem fa sis anys. Els insults succeixen, d'allá an aquí, els uns als altres. Un jorn es un pobre de cap anomenat Ayala, que vessa llur verí en l'honrada xamositat y infantívola alegria de la dona catalana; un altre jorn tractant d'arrabassar lo poc que'ns queda de nostres passats drets amb el R. D. de les Notaries; un altre jorn deixant de portar a cap un acort per quin es creaba una classe de literatura catalana a la nostra Universitat, y, altres y altres de totes menes. Atacs a l'honrada personalitat de nostres homes, de nostre llengua, de nostre art, de nostre literatura. Deixant de complir promeses fetes, y més encara si amb ells hi ha anat aplegat el desprendiment d'unes quantes pessetes; y empresonant a nostres artistes y escriptors per un ignoscent dibuix, per uns sencills articles.

Y contrastant ab aixó la passivitat de tots els nostres polítics, enfeinats amb intrigues locals, que les més de les vegades esdevenen lluites personals y que son la nota dels que'ns miren amb un ull obert y amb l'altre fan veure que dormen.

Es ja necessari l'esser estridents. Sols aixís fem sortir de pollaguesa a nostres enemics y sols aixís, com si esdevingues un miracle, veiem aplegar a tothom a l'entorn de nostra bandera deixant apart les passades rencunies. Y quan el *Bon cop de falç* retruny als aires, es tothom qui l'entona, qui amb la boca qui amb el cor, y es quan, sentintse més catalans y tots iguals, tothom es disposa a nova lluita.

F. SALVADOR Y ROSÉS

L'ESTRELLA D'HUNGRIA

SALVE

(Accésit al premi de don Francesch Planas Molins, en els nostres Jocs Florals de 1911).

Set sigles enrera, brillava en l'Umbria
un sol sense taca, tot hora esplendent;
lloant sa hermosura lo poble's dalia
sens may veure un núbol cubri'l firmament.

Reflex del bell astre, debent sa llum pura,
bell mitj de l'Hungria brillava un estel;
sa vesta argentada potentia fulgura
marcant ab son róssec la via del Cel.

Y arréu il-lumina palaus y cabanyes
de goig y alegria tresors espargint,
y té en l'ample esfera vistoses companyes
qu'a pler la seguexen son pas benehint.

L'estrella galana socors es del pobre,
consol del qui plora, remey del malalt;
son cor es séràfic, del mon tot li sobra
cenyintse la corda del célic Heralt.

Signé en sa infantesa la dolça esperança,
l'espill de ventura, la pau de sa llar,
faró en la nit bruna qu'inpàvida avansa
cegant al trist náuxer que brega ab la mar.

Per'xó en son rich trono la vol coronada
lo Duch de Turingia, l'insigne Lluís,
y al Cel la demana y'l Cel li ha donada
veyent qu'abdós feyan son poble felís.

Un chor de gaubansa ressona per l'ayre,
rebut los efluvis de dues nacions;
les flors mes preuades escampan sa flayre,
les nines refilan jolives cansons;

Y bosc y planura, sorrals y marjades
y fonts crestallines, insectes y aucells,
y feres temudes de sobte amansades,
y els cors que be estiman y els astres més bells.

Tot quan al Altíssim rendeix vassallatje
rublert es de joya, sospira ab dols pler:
l'Estel de l'Hungria prenent nou hostatje
al front de Turingia devalla rioler.

Tant tost hi airibava, sa tasca comensa
al cel mirant sempre, a Deu sols cercant;
los drets del proïsme valenta defensa;
confón fins las sombras del vici enllordant.

Niuet de colomes, sa cambra alegroya
semblava una mostra del regne del cel,
virtuts y platxeries formanhi una toya
d'amor, que conreua l'estrella: Isabel.

Y mare y esposa, doná bell exemple
de quant pot la dona ser reina dels cors,
sent jove y sortosa, de cast amor temple,
trovant l'existencia sembrada de flors.

«Pobrics, malatissos, veniu a mi,—deya,—
ma casa es prou ample, be tots hi cabréu:
veniu, veniu orfens, la santa llureya
del Pare dels Pobres aixís honraréu.»

«Que may puc pagarvos la dolça alegria
que'l cor sent donantvos el pa y la salut:
d'Assis y d'Albernia la llum me venia;
vosaltres rebeune la seva virtut».

Y dábals sos trajos, mantell y diadema,
convents mantenía, fundava hospitals;
son ánima encesa en lo foc que no crema
houraba la porpra guarinhi als malalts.

Mes, ¡ay! vingué un dia de greu recordansa:
la mort li prenia l'espós ben aymat,
y ab éll s'en anaven la pau y bonansa
qu'entorn de llur trono havien regnat.

Y lluny de sa patria per befa llansada,
aná a la ventura deixant son palau,
sens altre refugi, la nit arribada,
que'l ras de la terra dessota'l cel blau.

Llavors, ¡cóm brillava l'Estrella d'Hungria!
sos raigs llumenaven d'un pol a altre pol;
d'Assis la fillada, duptavan si a Umbria
sortia altre volta, com ans, lo seu sol.

Mes no: del empiri la porta es oberta,
l'Estrella'l mon deixa, y entrant dins del Cel,
los angels festejan sa ditxa complerta
cantant: «¡Gloria, gloria per sempre a Isabel!»

Y l'eco del càntic avuy aquí arriba
fruit de set sigles lo pas majestuós:
juntemhi nosaltres ab fé la més viva
un crit d'entusiasme, fervent, generós.

ASSUMPTA MASCARÓ Y GAURAN

BIBLIOGRAFIA

«Les hores d'amor serenes»; elegant volúm imprés per l'Avenç, original d'en Pere Corominas.—Aquet llibre es una confidencia. L'autor de la «Vida austera» explica y comenta l'història senzilla dels seus amors castos; no uns amors idealisats, fantasiosos, sino l'amor reial del home en la plenitud de vida envers la dona amiga y més tard esposa. Aquet llibre conté una moralitat màxima y revela una hermosa bondat.

Després d'uns temps de desengany, de malaventures, de tristeses y de llàgrimes, va proposarse formar una vida nova, «decidit a rompre els motllos que la fatalitat li imposava», mes aqueixa voluntat, per més ferma que hagués sigut no ho hauria sigut prou sense la força del amor. «Aixís s'anava fortificant en el meu cor l'anhel de trovarme a davant d'una família, guardant a vora meu la dona estimada y una bona benedicció de fills. La lluita individual, amb el seu esperit d'abnegació y les ansies messiàniques de donar a la agena ventura la propia pau y la sang y la vida, es transformava en els meus somnis de patriarca y devenia un altre batallar. Per comptes de donarme'm disposava a batre'ls enemics, y les aures d'amor m'asseraven ab un fresc alé de victoria.» «Sentia la necessitat d'ordenar cap a un ideal positiu les energies que

brollaven en mí d'una manera insólita... y s'imaginava pare d'una descendencia nombrosa que poblava per complert la seva patria y s'establí en les illes de la mar y que baix el seu exemple posseïa la bondat y l'amor y sentia la bellesa de la vida. «No era'l messianisme del sacrifici individual lo que guiaria d'allí endavant la meua vida, sino l'afany inacabable de nutrir-la, de fortificar-la, de renovar-la, de fer-la sana y espiritual y triomfadora. Perque cada fill era una nova virtut o un nou ideal que sorgia de les potencies del meu esser, talment que de les meves emanacions humanes se n'omplien les terres y les illes de la mar.»

En tot el llibre se despren un dolc amor a la vida familiar, a la bondat comensada per un mateix y seguida en el si de la llar, y una bellesa santa de les hores del amor. El llibre d'en Corominas m'ha encisat; he sentit una fonda emoció llegint les seves pàgines senzilles. Jo no sé la mena d'impressió que m'ha causat el capítol en el qual hi descriu el dia del seu casament; en les últimes ratlles he tingut d'aixugarme unes llàgrimes acumulades y al ferho m'he adonat que havia somrigut durant tota la lectura. En el capítol aont explica la mort del seu fill, un sent vivament la ferida del dolor que ell mateix sentí.

Jo la crec a ulls clucs la bondat d'en Pere Corominas; aqueixes pàgines si no se senten intensament, integralment, no poden esser escrites. Jo ignoro si en Maragall l'havia vist aquet llibre, y si n'havia fet la crítica; en cas negatiu es una veritable llàstima; en cas afirmatiu, com fora preciós conèixer el parer d'aquell immortal, també tan bó y tan enamorat de la família y de la vida. Malgrat la exteriorisació intel·lectual tan diferent en aquets dos homes, quin fons més idèntics hi endevina a n en Maragall y en Corominas!

Llegiulo, amics meus, aquet llibre; llegiulo una y cent vegades y estic seguríssim que no vos cansarà mai y vos sentireu posseïts d'un nou anhel de santetat en aquesta vida, en aquesta vida que estimareu encare més, plena d'hermosura en la dignitat humana.

«*Viatge sentimental*». Volúms 123 y 124 de la biblioteca popular L'Avenç, traducció d'en Manel Vallvé, de l'obra del escriptor irlandés Llorens Sterne.—Aquet *viatge sentimental a través de França y Italia* es qualificat com l'obra mestre d'aquell eclesiàstic, doncs ab molt humorisme y ab gran simplicitat en lo que conta, analitza les diverses sensacions que agiten al cor humà; examina l'humanitat desde un punt de vista originalíssim. Malgrat lo ponderada que es aquesta obra, jo tinc de confessar que aquella extranya manera de filosofar no m'ha plagut del tot, y crec que no es pas de les millors obres que ha editat la biblioteca popular L'Avenç.

Havem rebut també: El volúm IX (es el darrer) del Diccionari Salvat, qual colecció constitueix un veritable inventari del saber humà,

«*El calvario de Raisa*», traducció castellana de

la novela de Henry Greville, publicada darrerament per la revista «El Hogar y la Moda».

Jörn Uhl, novela de Gustau Frenssen, traduïda del alemany per en Manel de Montoliu.

«*Historia de la revolta dels Paisos-Baixos*», per Guillem Schiller, traducció d'en J. Pous y Pagés, obra sumament interessant pels catalans y per tots els pobles que han sigut oprimits per la monarquia espanyola.

«*Maria*», la preciosa y renomada novela americana de Jordi Isaac, publicada també per «El Hogar y la Moda».

«*La Vida y la Mort d'en Jordi Fraginals*», novela original d'en Josep Pous y Pagés, de la Societat Catalana de Edicions. Es una preciosíssima novela que honora altament la literatura catalana; està escrita ab una correcció intatxable y la seva lectura es suau y agradabilíssima; es la vida del fill segon d'una antiga masia regida per el poder absolut que la tradició ha donat al pare, aquell pare tossut, ferm en no reconèixer per fill a aquell que ha trencat els motllos tradicionals, resistintse després d'una forta lluita ab sí mateix, que li imposaven una carrera pera la qual no tenia vocació. Es la vida d'aquell home que, oblidat del seu pare ha sabut lluitar heroicament durant la vida pera deixar als seus fills, en el moment que aquesta vida se li fa impossible, un entusiasme y un amor a la terra, als homes y al treball que ell no havia adquirit del seu pare. En Pous en aquet llibre ens ofereix l'exemple d'una gran voluntat.

«*Eslabones invisibles*», colecció de llegendes y noveletes, originals de la selecta escriptora sueca Selma Lagerlof, llaurejada ab el premi Nobel de l'any 1909, publicada en el folletí de la revista gràfica «La Actualidad». Aquet llibre es un preciós enfilall de perles, de narracions viscudes, descrites d'una manera maravellosa. Nosaltres hi aprenem la vida d'aquelles terres septentrionals tant diferents de les nostres.

«*Jerusalén en Dalecarlia*», novela de la anterior autora, d'una extranya fantasia, verament sueca que ha tingut un èxit extraordinari. Es editada en castellà per la biblioteca Doménech.

«*El cadáver viviente*», drama d'en Lleó Tolstoi, traduït al castellà per en Jordà y en R. Marquina, també editat per la casa Doménech.

Y per últim dos volúms constituint tot l'any 1911 de la revista «Nos ab Nos», dirigida per en Josep Aldavert, els quals han siguts cedits per nostre amic y consoci en Joan Costa.

P. I. F.

El Consell directiu del Centre Catalanista «Gent Nova» recorda a tots els badalonins que la biblioteca de dit Centre es pública. Tota persona que vulgui visitar-la o consultar els seus volúms, pot ferho de 7 a 10 del vespre dels dies feiners y de 9 a 1 del matí dels festius. Aquet Consell creu que ja pot esser molt útil a les persones il·lustrades, car actualment ja conté uns cinquents volums, en llur majoria valiosos y moderns.

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ ORDINARIA DEL DIA 29
DEL MES PASSAT.

Comensà a tres quarts de nou ab assistència de tots els regidors, menys en Clarós y l'Antoja, presidint l'Arcalde en Martí Pujol.

—Després de llegida fou aprobada l'acta de la sessió anterior.

—Se concedeixen els permisos demanats per en Pere Santanach, en Joan Sánchez y en Francisco de A. Barriga.

—Queda, a proposta den Padrós Vidal, sobre la taula un dictamen de la C. de Governació desestimant una instancia den Francisco de P. Viader.

—Se concedeix, a proposta de la C. de Foment, l'Englantina als Jocs Florals organitzats per «Gent Nova».

—Passen a les respectives Comissions les instancies presentades per en Benet Prat, en Ramón Marimon, en Geroni Soler, n'Antoni Casas, en Victorià Borràs y en Ramón Amat sobre obres y un altre den Raimond Vilaclara Director-Gerent de la «Propagadora del Gas», sollicitant el cobro de lo que acredita del Ajuntament.

—S'aproven, a proposta de la C. de Foment, les noves bases pera'l nou concurs pera la reparació y conservació de les línies elèctriques.

—Se llegeix l'ofici d'en Pau Rodón Amigó referent al II Congrés Regional de Ateneus y Associacions de Cultura que ha de celebrarse a Vilanova y Geltrú el proper mes de Maig, qual escrit publicavem en nostre número anterior.

En Nadal després de mostrarse partidari de que l'Ajuntament s'adhereixi a tot acte de cultura, demana que quedi aquell ofici vuit dies sobre la taula, per desconeixer l'alcans y importancia de dit Congrés

Aixís s'acorda.

—Se concedeix un mes de llicencia al Tinent d'Arcalde en Pere Clarós.

—S'aproven les nòmies de la brigada eventual de la setmana passada en la que'ls jornals pugen 108'— ptas. y els carros 64'— ptas.

Denuncia.—En Bachs observa que en els jornals de carro hi figuren sempre els mateixos noms, habenthi molts amos de carro que s'esperen, entre ells alguns que están adeudant al Ajuntament per Consums. També denuncia que la setmana passada trevallà un carro foraster. Acaba demanant se posi fi an aquest abús.

En Pujol li contesta que's reparteix la feina empró en Bachs replica que n'hi han dos o tres que mai deixen de trevallar y diu ademés que'l carro foraster a que ha fet referencia portaba número de Tiana.

En Pujol diu que estimará se li indiquin els abusos, prometent en Bachs portarli els datos que siguin necessaris pera demostrarlos.

Mocions.—En Martí demana que's prengui ab interés la colocació de boques d'aigua en el carrer de l'Industria.

Passa a la Comissió.

—En Serra pregunta com está la creació d'una nova escola de Tall.

En Nadal contesta que la Comissió, per majoria, va acordar la no creació per ara de dita escola.

En Serra explica els bons resultats que donen aquestes escoles y estranya que per 500 ptas. anyals se deixi de crearne un altre que es molt necessaria, principalment en el Districte segón.

En Nadal contesta que'l pendre aquest acort, fou perquè l'Ajuntament anterior no posá en el presupost consignació expressa pera dita escola.

En Costa després d'argumentar l'importancia que tenen aquestes escoles, diu que pot treures la quantitat d'un altre capitol.

En Casas estranya que'n Nadal s'oposi an aquestes manifestacions de cultura, quan no feia gaire s'havia mostrat partidari de totes. Manifesta que si no hi ha quantitat expressa pot treures de la consignació a les Escoles d'Arts y Oficis que no podrán funcionar fins a últims d'any. Se mostra partidari de que's crei una nova escola de Tall, puig son molts els que desitgen ingressarhi y l'actual ja es plena. Acaba dient que's preferible que s'eduquin quinze noies més que no escursar ab 500 ptas. el superavit que hi pugui haver aquest any.

En Serra referma algunes manifestacions d'en Casas, parlant a continuació en Nadal el qual intenta refutar els arguments d'en Casas fentnos saber que ell com a regidor y com a particular trevallà per la cultura, uns ho prediquen, diu, y ells ho prediquen y ho practiquen. No's mostra partidari d'escursar la consignació destinada a la creació de les Escoles d'Arts y Oficis.

En Padrós Vidal pregunta an en Nadal si es podria treure dita quantitat per medi d'una transferencia de crédito.

En Casas enten que ab 250 ptas. que pot costar enguany la nova escola de Tall no's mermará en gaire lo destinat a la d'Arts y Oficis. Ademés recorda an en Nadal que en una sessió anterior va dir que no'n tenien de fer res de lo que feia particularment. Si aleshores va dir aixó, afegeix, no se perquè en Nadal ens explica lo que fa com a particular.

Rectifica en Nadal y contesta an en Padrós Vidal que creu que si que pot ferse una transferencia de crédito, empró no ho considera necessari sinó en cassos extrems.

Parlen breument en Padrós Vidal y en Casas, acordantse a proposta de la presidencia, que torni aquest assumpte a la Comissió pera que ho torni a estudiar.

—En Nadal manifesta que per un oblit s'ha deixat de consignar a l'ordre del dia el pressupost extraordinari. Demana es dongui per presentat y quedi vuit dies sobre la taula.

En Serra s'hi oposa entenent que s'ha de presentar en la vinenta sessió.

En Nadal insisteix y manifesta que aquell va quedar llest dimars de la passada setmana, tenintne coneixement tots els regidors.

Per fi s'acorda lo proposat per en Nadal y s'aixeca tot seguit la sessió.

NOVES

ASAMBLEA DE TARRAGONA.—En el prop-passat número, donavem comte d'haverse definitivament acordat celebrar l'Assamblea catalanista de Tarragona els dies 22 y 23 del vinent juny.

Avui podem ampliar ab més detalls l'anunci de dita Assamblea, que pot esser de gran trascendencia pera'l Catalanisme, innovant que, segons informes fidedignes que tenim, han desaparegut les diferencies que's deia que hi havia entre'ls individus de la ponencia, composta de l'«Unió Catalanista» ab delegació's de la «Lliga Regionalista» y de l'«Unió Federal Nacionalista Republicana», y que a la fi s'ha arribat a una solució satisfactoria pera'ls sagratíssims interessos de Catalunya; de lo que'ns felicitem car se necessita de tots els agrupaments polítics catalans veraments autonomistes y de tots els seus bons fills, pera laborar per l'autonomia de la nostra aimada Patria.

Ben aviat tornarà a reunirse la ponencia y es segur que ben prompte es coneixerán els temes y declaracions que's sotmeterán a l'aprovació de l'Assamblea.

II CONGRÉS D'ATENEUS Y ASSOCIACIONS DE CULTURA.—Hem rebut el prospecte anunciador d'aquet Congrés, que no copiem íntegrament per haver donat comte de la major part del seu contingut en el passat número.

Pera facilitar l'assistencia al Congrés, les empreses dels F. C. han establert una rebaixa de preus que podrán disfrutar els congressistes. Els preus máxims serán de 0'033 ptes. en 3.ª classe, 0'056 en 2.ª y 0'075 en 1.ª per kilòmetre.

Segons se'ns innova, el diumenge prop-passat la Junta del Ateneu Obrer de nostra ciutat feu una visita al senyor Alcalde interessantse pera que l'Ajuntament resolgui en sentit favorable la demanda d'en Pau Rodón y Amigó, delegat del Comité executiu del Congrés, respecte a l'adhesió de la Corporació Municipal al Segón Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura de Vilanova y Geltrú y l'oferiment de nostra ciutat pera la celebració del tercer Congrés.

Entre les adhesions individuals qu'ha rebut en Pau Rodón y Amigó pera assistir al Segón Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura que s'ha de celebrar a Vilanova y Geltrú els 25, 26 y 27 del present mes, hi figuren les d'alguns industrials badalonins, els quals veurían ab molt agrado la celebració del tercer Congrés en la nostra ciutat.

Jocs Florals.—Demà a la tarde tindrà lloc en el Palau de la Música Catalana la festa dels Jocs Florals d'enguany.

Se diu que ha guanyat el premi de prosa, ofert pel Consistori, la distingida escriptora y col·laboradora de GENT NOVA donya Carme Karr y la Viola en Manel Folch y Torres.

COMISSIÓ PROVINCIAL.—Desde'l 1.er del corrent ha comensar a actuar la nova Comisió Provincial pera 1912 y de la que en formen part els següents diputats: Roig Armengol, Guerra del Rio y Ulled pels districtes de Barcelona; Duran y Tuloch per Sabadell-Tarrasa; Borrás per Manresa-Berga; Amiguet per Igualada-Vilafranca; Jansana en substitució den Sostres per Sant Feliu-Vilanova; Verdaguer y Callís en substitució d'en Prat de la Riva per Granollers-Vich y Moret per Mataró-Arenys.

Una bona colocació s'obté més fàcilment essent un bon mecanògraf; per aixó La Academia Mercantil, Passeig de Martínez Campos, núm. 16 ha instalat una Secció de Mecanografia ab tots els avenços moderns, establintse classes especials pera senyoretes.

CASAMENT.—Dilluns prop-passat varen contraure matrimoni en l'església de Santa Maria, d'aquesta ciutat, el jove en Modest Piegay y Cuadreny ab la gentil senyoreta na Cnrm Camins y Font, filla del nostre particular amic en Magí Camins Sellarés.

Al acte hi assistiren la major part dels regidors que componien la majoria del Ajuntament, de la que formá part eu Camins.

Nostra enhorabona als contraients a quins desitgem moltes felicitats en el nou estat y una inacabable lluna de mel,

HOMENATGE.—Ab motiu del II Centenari de la mort den Francesc Maciá, conegut per «Bach de Roda» s'ha concertat un homenatge que consistirà en la colocació, en el Mas Bach de Roda, d'una lápida commemorativa del naixement d'aquell patriota y aixecar al cap de les Devellades de Vich un modest monument que recordi als presents y als esdevenidors l'humillant suplici del Dia dels Morts del any 1713.

La Comissió executiva está formada de: en Josep Caminals, metge; en Modest Nicolau, propietari y en J. Baucells Prat, mestre d'escola, per Roda y en Ramon Bach, advocat; en Josep Ylla y Alibés, farmacèutic; en Joaquim Benet, industrial y en Domingo Forcada, comerciant, per Vich.

Pera sufragar el gastos y a fi de que tots els catalans puguin cooperarhi s'ha fet una alocució al poble català, la qual sentim no poder publicar per manca d'espai.

Totes les societats patriòtiques de Catalunya están facultades per rebre donatius, que's servirán fer a mans, en el seu dia, dels Tressorers de la Comissió, en Modest Nicolau, de Roda y en Joaquim Benet, de Vich.

«Les mellors aigües alcalines Vichy Hôpital (estómac), Vichy-Célestins (ronjons), Vichy-Grande-Grille (fetze), son insubstituïbles.

Refuseu tota imitació.»

NAIXEMENT.—Nostres apreciats amics els esposos en Miquel Boix Solà y na Balbina Rojo de Boix han tingut l'inmensa satisfacció de veure néixer un xamós fill, que la darrera donà a llum felisment el diumenge prop-passat.

Nostra coral enhorabona als novells pares y familia.

**

«Demaneu Sal Vichy Etat pera begudes. Compri-mits Vichy-Etat, efervescents y Pastilles Vichy-Etat en els seus envases d'origen.

Refuseu tota imitació.»

**

PRIMER DE MAIG.—La classe obrera de nostra ciutat feu festa en sa totalitat el dimecres prop-passat, ab motiu de la Festa del Treball, passantlo molts al camp.

Al vespre tingué lloc en el Café Cervantes una vetllada societatària en la que hi prengueren part oradors de Barcelona.

**

TRASLLAT.—L'acreditat tintorer en Pere Montaña ha traslladat el domicili del seu taller, al carrer del Príncep de Vergara, núms. 10 y 12.

El despaix continuarà al mateix lloc carrer de Arnús núm. 51.

**

L'important revista il·lustrada EL HOGAR Y LA MODA el dia 7 de Mars passat comensà a publicar la interessant novela de Jordi Ohnet, EL DOCTOR RAMEAU.

**

FESTIVAL.—Dissapte vinent tindrà lloc en el teatre «Pícarol» un gran festival a benefici dels soldats badalonins que's troven a Melilla.

**

ESTADÍSTICA.—El moviment de població durant el mes de Abril últim ha sigut el següent: Naixements 36; Defuncions 23; Matrimonis 15.

**

CURS D'ESPERANTO.—L'Agrupació Esperantista «Barcelona Stelo» ha obert un curs gratuït d'aquest idioma universal, el qual se explicarà els dimecres y divendres de vuit y mitja a deu vespre. Els que desitjin matricularse poden passar pel *Centro Politécnico*, San Pere, 94, tots els dies de sis a nou de la nit.

Es de esperar que els badalonins aimants de la cultura no despreciaran el lloable esforç que dita Agrupació fa en profit d'una cosa tan trascendental com l'estudi y coneixement d'una llengua internacional.

**

Bolsos i moneders de plata i or

de la acreditada fàbrica de

JOAN GOMILA.-MAHÓ.

Especialitat en moneders i bolsos pera primera comunió

Representant en aquesta ciutat:

PERE LLORET. - CENTRE 37.

**

AGRESSIÓ.—El dilluns d'aquesta setmana al matí per qüestions del treball, una dona va intentar agredir a un altra en la Riera den Folc. Empró no va poguer complir son propòsit puig un guardia municipal la portà a la Comandancia aont quedà detinguda, a fi de que se li calmessin els nervis.

**

CONTRIBUCIÓ.—Se cobrarà el segon trimestre d'aquest impost del dia 6 al 11 del corrent al carrer Reial, 123.

En aquest trimestre se comensarà a cobrar l'aument d'un dos per cent ab que ha sigut aumentada la contribució industrial.

**

CENTRE BADALONÍ.—La companyia Terradas-Casas hi posarà en escena el prop-vinent diumenge dia 12 del actual, l'aplaudit drama «La Dolores» y un bonic fi de festa.

JUNTA LOCAL DE REFORMES SOCIALS

Extracte dels acorts presos en la sessió ordinària de primera convocatòria celebrada el 24 d'Abril de 1912 baix la presidència del primer tinent d'Alcalde en Josep Doménech Renóm y ab assistència dels vocals senyors Rosés, Belis, Marqués, Casellas, Costa Llansó, Serra, Torras, Andreu, Niubó y Puig.

—Fou aprovada l'acta de la sessió anterior.

—Foren aprovades les inspeccions verificades durant el mes.

—Fou aprovat aixís mateix el compte dels jornals satisfets als vocals obrers durant el mes corrent per inspeccions y assistència a les sessions.

—Va donarse lectura d'una contracta de treball firmada per el contractista de les obres del primer trós de la carretera de Badalona a Mollet y els obrers ocupats en les obres de fàbrica de dita carretera, qual document, després d'algunes observacions del senyor Costa Llansó sobre anomalies que, al seu parer, contenia la mateixa; s'acordà a proposta del senyor Andreu, se transcriví integra en el llibre d'actes.

Y s'aixecà la sessió a les vuit.

ANUNCI OFICIAL

Los Sres. D. Benito Prat y don Ramon Marimont han acudido á este Ayuntamiento, en súplica el primero para instalar un electro-motor de 10 HP en la casa número 76 de la calle de Cervantes, y el segundo para construir un horno de cocer pan en el patio de la casa número 3 de la calle de Mar.

Les propietarios ó vecinos que se consideren perjudicados con las mencionadas instalaciones podrán presentar las reclamaciones que consideren pertinentes y justificadas en el Negociado de Obras de esta Excm. Corporación Municipal, dentro el plazo de 15 días, á contar desde el de la publicación del presente anuncio en el Boletín Oficial de esta Provincia, pasados los cuales no se admitirá ninguna y se procederá conforme se crea de justicia.

Badalona 30 de Abril de 1912. — El Alcalde, *Martin Pujol*.